

**COMMISSIE VOOR BOEKHOUDKUNDIGE NORMEN**

**CBN-advies 2026/XX – Gezamenlijke controle: draagwijdte van de vereiste van  
‘gemeenschappelijke instemming’ opgenomen in artikel 1:18 WVV**

**Ontwerpadvies van 1 juli 2026**

|      |                                                                                                   |   |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
| I.   | Inleiding.....                                                                                    | 2 |
| A.   | Gezamenlijke controle en verbonden ondernemingen .....                                            | 2 |
| B.   | Gezamenlijke controle en groottecriteria.....                                                     | 2 |
| C.   | Gezamenlijke controle en de geconsolideerde jaarrekening.....                                     | 3 |
| D.   | Gezamenlijke controle en de consolidatiekring.....                                                | 3 |
| E.   | Gezamenlijke controle en de consolidatiemethode.....                                              | 3 |
| F.   | Voorwerp van het ontwerpadvies.....                                                               | 4 |
| II.  | Gezamenlijke controle in de zin van art. 1:18 WVV .....                                           | 5 |
| A.   | Bestanddelen van gezamenlijke controle.....                                                       | 5 |
| B.   | Voorwaarden voor gezamenlijke controle .....                                                      | 5 |
| 1.   | Een beperkt aantal vennoten.....                                                                  | 5 |
| 2.   | Het bestaan van een overeenkomst .....                                                            | 6 |
| 3.   | De controleovereenkomst heeft betrekking op de beslissingen inzake oriëntatie van het beleid<br>6 |   |
| 4.   | De gemeenschappelijke instemming van de vennoten.....                                             | 6 |
| III. | Gekwalificeerde meerderheid en gezamenlijke controle.....                                         | 7 |
| A.   | IFRS-normen.....                                                                                  | 7 |
| B.   | Voorbeelden.....                                                                                  | 8 |
| 1.   | Voorbeeld 1: gezamenlijke controle als gevolg van een gekwalificeerde meerderheid .....           | 8 |
| 2.   | Voorbeeld 2: geen identificeerbare gezamenlijke controle .....                                    | 8 |
| C.   | Standpunt van de CBN.....                                                                         | 8 |
| IV.  | Conclusie.....                                                                                    | 9 |

## **I. Inleiding**

1. Onder “gezamenlijke controle” wordt verstaan, de controle die een beperkt aantal vennoten samen uitoefenen, wanneer zij zijn overeengekomen dat beslissingen over de oriëntatie van het beleid niet zonder hun gemeenschappelijke instemming kunnen worden genomen. De “gemeenschappelijke dochtervennootschap” is aldus de vennootschap ten opzichte waarvan deze gezamenlijke controle bestaat.<sup>1</sup>

2. Het begrip “gezamenlijke controle” vindt zijn oorsprong in het vennootschapsrecht, en heeft zo ook zijn gevolgen voor het boekhoud- en jaarrekeningenrecht. Het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (hierna: WVV) en het bijhorende uitvoeringsbesluit (hierna: KB WVV) verbinden immers een aantal boekhoudkundige en jaarrekeningrechtelijke gevolgen aan dit begrip. De identificatie van een geval van gezamenlijke controle is een noodzakelijke vereiste voor de toepassing van een samenhangend geheel van bepalingen die o.m. betrekking hebben op verbonden vennootschappen, de groottecriteria, het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening, alsook op de consolidatiemethoden.

3. De interpretatie van het begrip “gezamenlijke controle” is dan ook van rechtstreeks belang voor de toepassing van het boekhoud- en jaarrekeningenrecht. De Commissie heeft hieromtrent reeds bepaalde verduidelijkingen gegeven in CBN-adviezen 2011/20<sup>2</sup> en 2017/02<sup>3</sup>.

### **A. Gezamenlijke controle en verbonden ondernemingen**

4. Een eerste gevolg van de kwalificatie “gezamenlijke controle” is het vaststellen van verbonden ondernemingen.

5. Artikel 1:14, § 1 WVV bepaalt het volgende: “Onder “controle” over een vennootschap wordt verstaan, de bevoegdheid in rechte of in feite om een beslissende invloed uit te oefenen op de aanstelling van de meerderheid van bestuurders of zaakvoerders of op de oriëntatie van het beleid”. Bovendien stelt artikel 1:14, § 2, 5° WVV het volgende: “De controle is in rechte en wordt onweerlegbaar vermoed in geval van gezamenlijke controle”.

6. Indien er voldaan wordt aan de voorwaarden opgenomen in artikel 1:18 WVV en er dus sprake is van gezamenlijke controle, wordt de vennootschap waarover de gezamenlijke controle wordt uitgeoefend, aangemerkt als gemeenschappelijke dochtervennootschap. Hieruit volgt dat de vennootschap die de gezamenlijke controle uitoefent en de gemeenschappelijke dochtervennootschap verbonden vennootschappen zijn overeenkomstig artikel 1:20 WVV. Dit wil niet zeggen dat de vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen onderling verbonden zijn. Uit geen enkele bepaling van het WVV volgt immers dat de vennootschappen die een gezamenlijke controle uitoefenen over een gemeenschappelijke dochtervennootschap daardoor ook zelf verbonden vennootschappen worden of moeten zijn.<sup>4</sup>

7. Dit impliceert dat de interpretatie van het begrip “gezamenlijke controle” rechtstreeks de toepassing beïnvloedt van de bepalingen uit het WVV en KB WVV die verwijzen naar het begrip “verbonden ondernemingen”.

### **B. Gezamenlijke controle en groottecriteria**

8. De kwalificatie van een situatie als “gezamenlijke controle” heeft eveneens een invloed op de beoordeling van de groottecriteria zoals voorzien door artikelen 1:24 tot 1:26 WVV.

---

<sup>1</sup> Art. 1:18 WVV.

<sup>2</sup> CBN-advies 2011/20 – *Verbonden ondernemingen*, 5 oktober 2011.

<sup>3</sup> CBN-advies 2017/02 – *Gezamenlijke controle over een vennootschap - groottecriteria (update)*, 10 september 2025.

<sup>4</sup> Randnummer 3, CBN-advies 2017/02 – *Gezamenlijke controle over een vennootschap - groottecriteria (update)*.

9. De groottecriteria worden in beginsel beoordeeld op enkelvoudige basis. In de gevallen zoals opgenomen door het WVV, onder meer wanneer een vennootschap als moedervennootschap wordt aangemerkt, wordt deze beoordeling uitgevoerd op geconsolideerde of geaggregeerde basis.<sup>5</sup>

10. CBN-advies 2022/03 verduidelijkt hieromtrent dat bij de beoordeling van de groottecriteria op geconsolideerde of geaggregeerde basis rekening gehouden wordt met alle verbonden vennootschappen, inclusief de verbonden vennootschappen die, door de toepassing van de door het KB WVV voorziene bepalingen inzake consolidatie, worden uitgesloten uit de consolidatiekring. De identificatie van verhoudingen inzake controle, meer bepaald van een eventuele gezamenlijke controle, heeft bijgevolg een rechtstreekse invloed op de grootte kwalificatie van vennootschappen met belangrijke boekhoud- en jaarrekeningrechtelijke verplichtingen als gevolg.

### **C. Gezamenlijke controle en de geconsolideerde jaarrekening**

11. De kwalificatie van een situatie als “gezamenlijke controle” heeft tevens gevolgen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening.

12. Artikel 3:23 WVV schrijft in beginsel voor dat moedervennootschappen een geconsolideerde jaarrekening dienen op te stellen wanneer zij, alleen of gezamenlijk, controle uitoefenen over één of meerdere dochterondernemingen. Deze bepaling is aldus gebaseerd op de voorafgaandelijke vaststelling van controle. Aangezien de gezamenlijke controle krachtens artikelen 1:14 en 1:18 een vorm van controle uitmaakt, bepaalt de interpretatie ervan rechtstreeks de toepassing van deze bepaling.

13. Het WVV voorziet evenwel in verschillende uitzonderingen op de consolidatieplicht. Zo bepaalt artikel 3:25 WVV dat moedervennootschappen die deel uitmaken van een groep van beperkte omvang, zijn vrijgesteld van de verplichting om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen. Aangezien de toepassing van deze vrijstelling een beoordeling van de groottecriteria op geconsolideerde dan wel geaggregeerde basis vereist, is een correcte identificatie van de controleverhoudingen, met inbegrip van deze die voortvloeien uit een gezamenlijke controle, eveneens van belang voor de beoordeling of aan de voorwaarden voor deze vrijstelling is voldaan.

### **D. Gezamenlijke controle en de consolidatiekring**

14. De identificatie van een gemeenschappelijke dochtervennootschap maakt eveneens een basisvoorwaarde uit bij de bepaling van de consolidatiekring.

15. De bepaling van de toepasselijke consolidatiemethode veronderstelt voorafgaandelijk de identificatie van de ondernemingen die tot de consolidatiekring behoren. Deze identificatie steunt op de beoordeling van de bestaande banden tussen de vennootschappen binnen de groep. Het KB WVV voorziet evenwel in een aantal uitzonderingsgevallen waarin bepaalde ondernemingen uit de consolidatiekring kunnen worden uitgesloten.

16. De correcte kwalificatie van de controleverhoudingen is bijgevolg een noodzakelijke voorafgaande stap voor de vaststelling van de consolidatiekring.

### **E. Gezamenlijke controle en de consolidatiemethode**

17. Tot slot is de kwalificatie van een situatie als “gezamenlijke controle” bepalend voor de wijze waarop een deelneming in de geconsolideerde jaarrekening wordt verwerkt.

---

<sup>5</sup> Art. 1:24, § 6 WVV; CBN-advies 2022/03 – *Beoordeling van de groottecriteria overeenkomstig artikelen 1:24 en 1:25 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen (update)*, 25 juni 2025.

18. Boek 3 van het KB WVV<sup>6</sup> onderscheidt dochtervennootschappen waarover een exclusieve controle wordt uitgeoefend, gemeenschappelijke dochtervennootschappen en geassocieerde vennootschappen. Aan elk van deze categorieën is er een specifieke consolidatiemethode verbonden. Dochtervennootschappen waarover een exclusieve controle wordt uitgeoefend, worden in beginsel integraal geconsolideerd, terwijl gemeenschappelijke dochtervennootschappen evenredig geconsolideerd worden. Het KB WVV bepaalt evenwel dat gemeenschappelijke dochtervennootschappen onder welbepaalde omstandigheden opgenomen mogen worden volgens de vermogensmutatiemethode, met name wanneer hun activiteit niet te nauw geïntegreerd is in die van de vennootschap die de gezamenlijke controle uitoefent.

19. De kwalificatie van een deelneming als gemeenschappelijke dochtervennootschap bepaalt dus niet enkel het bestaan van een louter juridische band tussen meerdere ondernemingen, maar heeft een rechtstreekse invloed op de manier waarop deze deelneming wordt opgenomen in de geconsolideerde jaarrekening.

#### **F. Voorwerp van het ontwerpadvies**

20. Uit bovenstaande vaststellingen volgt dat de interpretatie van artikel 1:18 WVV niet uitsluitend van vennootschapsrechtelijk belang is. De interpretatie ervan heeft ook gevolgen voor de toepassing van de bepalingen van het boekhoud- en jaarrekeningenrecht en heeft met name een invloed op het vaststellen van verbonden ondernemingen, de beoordeling van de groottecriteria, de verplichting tot het opmaken van een geconsolideerde jaarrekening, de toepasbaarheid van vrijstellingen voor groepen van beperkte omvang, het vaststellen van de consolidatiekring alsook de wijze waarop de deelnemingen in de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen. De interpretatie van artikel 1:18 WVV is aldus van rechtstreeks belang voor een eenduidige toepassing van de boekhoudkundige en jaarrekeningrechtelijke bepalingen.

21. In de praktijk bevatten de statuten van een vennootschap of in een aandeelhoudersovereenkomst niet zelden bepalingen die voor bepaalde beslissingen m.b.t. de oriëntatie van het beleid een regeling inzake versterkte meerderheid of een vetorecht ten voordele van één of meerdere vennoten voorschrijven. Dergelijke regelingen hebben doorgaans tot doel de betrokkenheid van bepaalde vennoten te waarborgen bij het aannemen van strategische beslissingen van de vennootschap.

22. De voorliggende vraag vloeit voort uit vragen die de Commissie op regelmatige basis krijgt betreffende de draagwijdte van artikel 1:18 WVV. De vraag die zich stelt, is in welke mate dergelijke statutaire mechanismen of mechanismen opgenomen in een aandeelhoudersovereenkomst, waarin een gekwalificeerde meerderheid wordt vereist voor het aannemen van bepaalde beslissingen m.b.t. de oriëntatie van het beleid, verenigbaar zijn met een gezamenlijke controle in de zin van deze bepaling. Wanneer heeft de vereiste volgens dewelke de beslissingen inzake de beleidsoriëntatie “met gemeenschappelijke instemming” moeten gebeuren, de unanieme toestemming van de vennoten die deel uitmaken van de gezamenlijke controle tot gevolg of wanneer kan een gekwalificeerde meerderheid, in bepaalde gevallen, verenigbaar zijn met dergelijke controle.

23. Onderhavig ontwerpadvies behandelt voormelde kwestie tegen de achtergrond van artikel 1:18 WVV, eerdere analyses van de Commissie inzake gezamenlijke controle, de relevante voorbereidende werken en de rechtsleer. Dit ontwerpadvies houdt tevens rekening met de voorschriften van IFRS 11 – *Gezamenlijke overeenkomsten* (hierna: IFRS 11), voor zover deze als louter interpretatieve leidraad kunnen dienen voor de invulling van het controlebegrip in het boekhoud- en jaarrekeningenrecht.

---

<sup>6</sup> Art. 3:124 KB WVV, art. 3:126 t.e.m. 3:139 KB WVV, art. 3:140 KB WVV, art. 3:141 t.e.m. 3:145 KB WVV.

## **II. Gezamenlijke controle in de zin van art. 1:18 WVV**

### **A. Bestanddelen van gezamenlijke controle**

24. Wanneer een vennootschap een controlebevoegdheid uitoefent over een andere vennootschap, wordt deze laatstgenoemde beschouwd als een dochtervennootschap van de eerstgenoemde.<sup>7</sup>

25. De controle over een vennootschap wordt door het WVV als volgt gedefinieerd: “de bevoegdheid in rechte of in feite om een beslissende invloed uit te oefenen op de aanstelling van de meerderheid van bestuurders of zaakvoerders of op de oriëntatie van het beleid”<sup>8</sup>.

26. De gezamenlijke controle over een gemeenschappelijke dochtervennootschap brengt een wettelijk en onweerlegbaar vermoeden van controle met zich mee door de vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen.<sup>9</sup> Bijgevolg zijn de vennootschap die een gezamenlijke controle uitoefent over een gemeenschappelijke dochtervennootschap en die gemeenschappelijke dochtervennootschap verbonden vennootschappen.<sup>10</sup> Dit wil niet zeggen dat de vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen onderling verbonden zijn. Uit geen enkele bepaling van het WVV volgt immers dat de vennootschappen die een gezamenlijke controle uitoefenen over een gemeenschappelijke dochtervennootschap daardoor ook zelf verbonden vennootschappen worden.<sup>11</sup>

27. Een vennootschap die een gemeenschappelijke dochtervennootschap heeft of een vennootschap die een gemeenschappelijke dochtervennootschap is van een moedervernootschap kan geen microvennootschap zijn.<sup>12</sup>

28. De definitie van een gezamenlijke controle heeft evenwel niet tot gevolg dat het controlepercentage van elk van de gezamenlijk besturende personen gelijk moet zijn. Zo kan er een gezamenlijke controle bestaan over een gemeenschappelijke dochtervennootschap waarin de stemrechten in een 60/40-verhouding worden aangehouden.

### **B. Voorwaarden voor gezamenlijke controle**

29. Er moet gelijktijdig aan vier voorwaarden worden voldaan vooraleer er sprake kan zijn van een gezamenlijke controle.<sup>13</sup>

#### **1. Een beperkt aantal vennoten**

30. De gezamenlijke controle houdt in dat een beperkt aantal vennoten samen de controlebevoegdheid uitoefenen.

31. De wet legt geen maximumaantal van vennoten vast die de gezamenlijke controle kunnen uitoefenen. Het aantal betrokken vennoten moet echter voldoende beperkt zijn om de vennoten te kunnen identificeren die de gezamenlijke controle uitoefenen.

32. Zoals hierboven vermeld, kan er sprake zijn van gezamenlijke controle tussen een meerderheids- en een minderheidsvennoot voor zover zij zijn overeengekomen dat beslissingen omtrent de oriëntatie van het beleid niet zonder hun gemeenschappelijke instemming kunnen worden genomen.

---

<sup>7</sup> H. LAMON, A. VAN BAVEL, *Impôt des sociétés, droit comptable et IFRS*, Brussel, Larcier, 2022, 329.

<sup>8</sup> Art. 1:14, § 1 WVV.

<sup>9</sup> Art. 1:14, § 2, 5° WVV.

<sup>10</sup> CBN-advies 2017/02 – *Gezamenlijke controle over een vennootschap - groottecriteria (update)*, 10 september 2025, randnummer 3.

<sup>11</sup> Ibidem.

<sup>12</sup> Dit blijkt uit de definitie van een microvennootschap opgenomen in art. 1:25 WVV.

<sup>13</sup> E. VANDERSTAPPEN, “Controle, consortium en dochteronderneming van te verwaarlozen betekenis in het vennootschapsrecht – een terminologische en functionele analyse”, *T.A.A.*, 2012, 37.

## **2. Het bestaan van een overeenkomst<sup>14</sup>**

33. De gezamenlijke controle brengt een overeenkomst met zich mee waarin de gezamenlijke uitoefening van de controlebevoegdheid wordt geregeld. Deze vereiste werd door de Commissie reeds in herinnering gebracht in CBN-advies 2017/02<sup>15</sup>.

34. Een feitelijke situatie, hoe langdurend en bestendig ook, volstaat niet om een gezamenlijke controle aan te tonen.

35. De overeenkomst moet de betrokken vennoten juridisch met elkaar verbinden. Gelijklopende belangen of een parallelle handelwijze van vennoten die een gemeenschappelijke strategie nastreven, volstaan op zich niet om een gezamenlijke controle aan te tonen.<sup>16</sup>

36. De overeenkomst inzake gezamenlijke controle moet niet noodzakelijk een schriftelijke overeenkomst zijn.<sup>17</sup> Deze overeenkomst kan met name worden voorzien in de statuten. Het loutere feit dat twee vennoten elk vijftig procent van de stemrechten bezitten, volstaat evenwel op zich niet om een gezamenlijke controle aan te tonen. Daarvoor is tevens vereist dat de vennoten zijn overeengekomen dat beslissingen inzake de beleidsoriëntatie enkel met gemeenschappelijke instemming kunnen worden genomen.

## **3. De controleovereenkomst heeft betrekking op de beslissingen inzake oriëntatie van het beleid**

37. Een aandeelhoudersovereenkomst volstaat op zich niet om een gezamenlijke controle aan te tonen.<sup>18</sup>

38. De overeenkomst moet betrekking hebben op beslissingen inzake de oriëntatie van het beleid van de vennootschap. In de overeenkomst moeten aldus de fundamentele beslissingen inzake bestuur worden opgenomen, zoals bij wijze van voorbeeld beslissingen m.b.t. investeringen, desinvesteringen alsook financieringsbronnen.

39. In de overeenkomst wordt vastgesteld welke beslissingen als fundamenteel worden beschouwd en worden deze beslissingen onderworpen aan een regeling van gezamenlijke besluitvorming door de vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen.

40. De gezamenlijke controle wordt niet vastgesteld op basis van de regels die van toepassing zijn op de aanstelling van de bestuurders. Het doorslaggevend element is het bestaan van een regeling van gezamenlijke besluitvorming voor beslissingen inzake de oriëntatie van het beleid.

## **4. De gemeenschappelijke instemming van de vennoten**

41. Artikel 1:18 WVV bepaalt dat beslissingen over de oriëntatie van het beleid met “gemeenschappelijke instemming” genomen moeten worden.

42. Deze voorwaarde is de kern van het begrip “gezamenlijke controle”.

43. Hierdoor kan geen van de vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen, eenzijdig zijn wil opleggen omtrent de beslissingen over de oriëntatie van het beleid van de vennootschap.

---

<sup>14</sup> Verslag aan de Koning bij het koninklijk besluit van 6 maart 1990 op de geconsolideerde jaarrekening van de ondernemingen, BS, 27 maart 1990, 5678.

<sup>15</sup> CBN-advies 2017/02 – *Gezamenlijke controle over een vennootschap - groottecriteria (update)*, 10 september 2025, randnummer 5.

<sup>16</sup> P.A. FORIERS, “Notion de contrôle et droit des groupes”, *Contrôle, stabilité et structure de l'actionnariat*, 2009, 223.

<sup>17</sup> CBN-advies 2017/02 – *Gezamenlijke controle over een vennootschap - groottecriteria (update)*, 10 september 2025, randnummer 5.

<sup>18</sup> Commissie voor het Bank- en Financiewezen, Het begrip ‘Gezamenlijke controle’, jaarverslag 1989-1990, 114. CBN-advies 2017/02 – *Gezamenlijke controle over een vennootschap - groottecriteria (update)*, 10 september 2025, randnummer 6.

44. De gezamenlijke controle veronderstelt aldus een werkelijke regeling van gezamenlijke besluitvorming over de beslissingen opgenomen in de overeenkomst.

45. Sommige auteurs menen dat de vereiste van gemeenschappelijke instemming tot gevolg heeft dat beslissingen inzake de oriëntatie van het beleid unaniem moeten worden aangenomen door de vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen. Volgens deze benadering zijn sommige bepalingen moeilijk verenigbaar met een gezamenlijke controle, onder meer het toekennen van een doorslaggevende stem aan de voorzitter van de raad van bestuur, het toekennen van een doorslaggevende beslissingsbevoegdheid aan bepaalde vennoten voor bepaalde onderwerpen evenals het aannemen van een meerderheidsregeling waarmee impasses kunnen worden doorbroken wanneer geen consensus wordt bereikt.<sup>19</sup>

46. Andere auteurs zijn evenwel van oordeel dat een interpretatie waarbij in alle omstandigheden unanimiteit vereist wordt van de vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen, te verregaand zou zijn. Volgens deze benadering sluit een gezamenlijke controle niet noodzakelijk uit dat er regelingen ingevoerd worden om impasses te voorkomen of op te lossen, voor zover deze niet ter discussie stellen dat de betrokken vennoten effectief bepalen welke beslissingen fundamenteel zijn voor de oriëntatie van het beleid.<sup>20</sup>

47. In deze context moet de gezamenlijke controle beoordeeld worden in het licht van de algemene opzet van de overeenkomst en van de rol die effectief aan de vennoten werd toegekend die betrokken zijn bij het besluitvormingsproces.

48. Bepaalde regelingen om impasses te doorbreken kunnen aldus verenigbaar zijn met een gezamenlijke controle, terwijl andere regelingen door hun draagwijdte vennoten dan weer een beslissingsbevoegdheid verlenen die onverenigbaar is met een gezamenlijke controle.

### **III. Gekwalificeerde meerderheid en gezamenlijke controle**

#### **A. IFRS-normen**

49. De IFRS-normen vormen geen normatieve bron voor de interpretatie van begrippen uit het WVV. Hun toepasbaarheid, in de gevallen voorzien door de wetgeving, op het opstellen van bepaalde geconsolideerde jaarrekeningen, betekent echter niet dat zij normatieve waarde hebben voor de interpretatie van artikel 1:18 WVV. De Commissie merkt evenwel op dat IFRS 11 eveneens gevallen behandelt waarin meerdere partijen samen de controle uitoefenen over een entiteit of een overeenkomst. IFRS 11 kan in dat opzicht dienen als interpretatieve leidraad voor de beantwoording van de voorliggende vraag, zonder evenwel afbreuk te doen aan de bepalingen van het WVV.

50. IFRS 11 definieert gezamenlijke controle als volgt: "het contractueel afgesproken delen van de zeggenschap over een overeenkomst, waarvan slechts sprake is wanneer besluiten over de relevante activiteiten unanieme instemming vereisen van de partijen die de zeggenschap delen."<sup>21</sup>

51. De voorbeelden van toepassing bij deze norm tonen evenwel aan dat de beoordeling of er sprake is van gezamenlijke controle, niet uitsluitend afhangt van het meerderheidspercentage dat vereist is voor het aannemen van beslissingen. De beoordeling hangt eveneens af van de identificatie van de partijen van wie de instemming noodzakelijk is om deze beslissingen aan te nemen.

---

<sup>19</sup> J.-P. STANDAERD, "Les notions d'actions de concert et de contrôle conjoint dans les accords de collaboration entre actionnaires", *A.B.J.E., La coopération entre entreprises*, o.l.v. A. BENOÎT-MOURY en K. GEENS, 1993, 353 tot 355.

<sup>20</sup> P.A. FORIERS, "Notion de contrôle et droit des groupes", *op.cit.*, 225.

<sup>21</sup> IFRS 11, bijlage A.

## **B. Voorbeelden**

### **1. Voorbeeld 1: gezamenlijke controle als gevolg van een gekwalificeerde meerderheid**

52. Vennoten A, B en C bezitten respectievelijk 55 %, 25 % en 20 % van de stemrechten in een vennootschap.
53. De statuten bepalen dat beslissingen over de oriëntatie van het beleid slechts kunnen worden genomen bij een meerderheid van 80 % van de stemrechten.
54. Vennoot A kan in dit geval dus niet alleen beslissingen nemen. Vennoten B en C kunnen samen evenmin beslissingen nemen.
55. De beslissingen kunnen bijgevolg enkel genomen worden met gezamenlijke instemming door vennoten A en B.
56. Vennoten A en B zijn in dit geval de enige vennoten van wie de instemming noodzakelijk is om beslissingen te nemen. Volgens de voorbeelden van toepassing uit IFRS 11, is er in deze situatie sprake van gezamenlijke controle die wordt uitgeoefend door vennoten A en B.

### **2. Voorbeeld 2: geen identificeerbare gezamenlijke controle**

57. Vennoten A, B en C bezitten respectievelijk 45 %, 35 % en 20 % van de stemrechten in een vennootschap.
58. De statuten bepalen ook hier dat beslissingen over de oriëntatie van het beleid slechts kunnen worden genomen bij een meerderheid van 65 % van de stemrechten.
59. In dit geval kunnen er slechts beslissingen worden genomen hetzij door vennoten A en B, hetzij door vennoten A en C.
60. Er is dus geen welbepaalde groep van vennoten die onmisbaar is voor het aannemen van beslissingen.
61. Het feit dat er in dit geval een gekwalificeerde meerderheid kan worden onderscheiden, leidt nog niet tot de vaststelling van een gezamenlijke controle.
62. Tot deze conclusie kan slechts worden gekomen indien het mogelijk is de vennoten te identificeren van wie de instemming noodzakelijk is om beslissingen te nemen.

## **C. Standpunt van de Commissie**

63. De Commissie meent dat de vereiste van "gemeenschappelijke instemming" opgenomen in artikel 1:18 WVV beoordeeld moet worden gelet op de doelstelling van deze bepaling. De bedoeling is immers dat de vennoten die gezamenlijk de controle uitoefenen daadwerkelijk deelnemen aan de besluitvorming inzake de beleidsoriëntatie en dat geen van hen eenzijdig zijn wil kan opleggen.
64. Dit heeft niet noodzakelijk tot gevolg dat deze beslissingen unaniem moeten worden genomen door alle vennoten die de gezamenlijke controle uitoefenen.
65. Een gekwalificeerde meerderheid kan verenigbaar zijn met een gezamenlijke controle wanneer deze ertoe leidt dat een specifieke groep van vennoten instemming moet geven over het aannemen van de beslissingen.
66. De bepalende factor is derhalve niet de grenswaarde voor het bekomen van de meerderheid van de stemrechten, maar het identificeren van de vennoten van wie het akkoord onmisbaar is voor het nemen van de beslissingen over de oriëntatie van het beleid.

67. Wanneer een beslissing genomen kan worden door verschillende combinaties van vennoten, zonder dat er één bepaalde groep van vennoten is van wie het akkoord onmisbaar is, kan er louter uit het feit dat de beslissing onderworpen is aan een gekwalificeerde meerderheid niet worden afgeleid dat er sprake is van gezamenlijke controle.

#### **IV. Conclusie**

68. De gezamenlijke controle veronderstelt het bestaan van een overeenkomst waarin de gezamenlijke uitoefening van de controlebevoegdheid wordt geregeld en die betrekking heeft op de beslissingen over de oriëntatie van het beleid.

69. De vereiste van “gemeenschappelijke instemming” opgenomen in artikel 1:18 WvV sluit niet uit dat een gekwalificeerde meerderheid in bepaalde gevallen verenigbaar kan zijn met een gezamenlijke controle.

70. Dit is het geval wanneer de meerderheidsregel ervoor zorgt dat de vennoten geïdentificeerd kunnen worden van wie het akkoord noodzakelijk is voor de aanname van de beslissingen.

71. Wanneer er daarentegen een beslissing genomen kan worden door verschillende combinaties van vennoten, zonder dat er een specifieke groep van vennoten is die mee moet instemmen, kan de gezamenlijke controle niet zomaar worden afgeleid uit de toepassing van deze meerderheidsregel.